

Lapset SIB Hämeenlinna

30.1.2024

LAPSET SIB LOHJA - WEBINAARI 30.1.2024 KLO 15 – 17.15

Avaussanat ja yleistä SIBistä

Hankepäällikkö Riikka Westman, Lastensuojelun Keskusliitto

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ja vaikuttavuusperusteinen hankinta, case Lapset SIB

Tulosaluejohtaja Riikka Lammintausta-Mäkelä, Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Hämeenlinnan kaupungin näkökulma vaikuttavuusperusteiseen hankintaan: Taustaa ja havaintoja

Hyvinvointipäällikkö Jari Pekuri, Hämeenlinnan kaupunki

Hämeenlinnan hanke rahaston näkökulmasta

Johtaja Jani Kempas, vaikuttavuussijoittaminen, S-Pankki

Kohti vaikuttavaa interventiokokonaisuutta

Hankepäällikkö Riikka Westman, Lastensuojelun Keskusliitto

Lapset SIB interventiokokonaisuuden hyvinvointivaikutukset ja asiakastyön havainnot

Tiimimentori Irina Tiitinen sekä kasvattaja, Suomen Icehearts ry

Lapset SIB –tutkimus

Johtava asiantuntija Timo Ståhl, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Kysymyksiä ja keskustelua

Vaikuttavuusperusteinen Lapset ja Nuoret SIB

Riikka Westman 30.1.2024

Lastensuojelun Keskusliitto
Armfeltintie 1, 00150 Helsinki
toimisto@lskl.fi | www.lskl.fi
Puh. 050 411 2380

Miksi Lapset SIB?

Sijoitetuista lapsista alle puolet suorittaa toisen asteen tutkinnon – ”Syrjäytymisen riski on ilmeinen”

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset jäävät todennäköisemmin ilman koulutusta, tuore tutkimus kertoo.

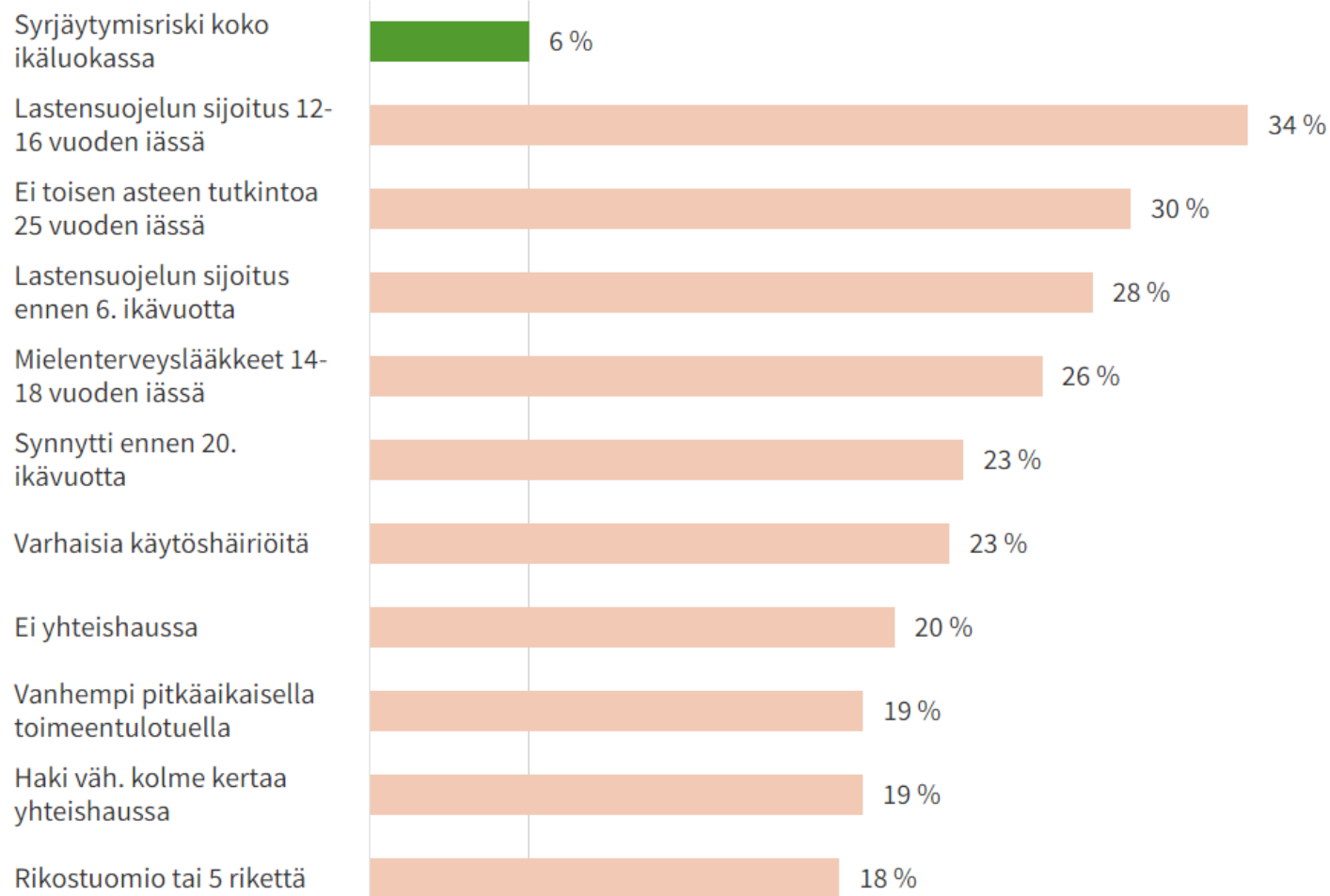
Kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista yli puolella on diagnosoitu psykiatrinen tai neurokehityksellinen häiriö

Hyvä lapsuus ja nuoruus = hyvä aikuisuus

Kuva: Syrjäytymisen dynamiikka
(THL ja Me-säätiö)

Top10 syrjäytymisriskit

Aikuisena syrjään jääneiden osuus ryhmästä.

Kohti ennakoivaa ja ehkäisevää lastensuojelua

SYRJÄYTYMISEN HINTA

- Yhden nuoren syrjäytyminen voi maksaa yhteiskunnalle noin **700 000 €**

LASTENSUOJELUN KUSTANNUKSET

- Lastensuojelun kustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä **1,2 miljardia euroa**
- Sijaishuollon osuus lastensuojelun kokonaisuuden kustannuksista oli noin kolme neljäsosaa (73 % koko maassa 2021)
- Laitossijoitus maksaa keskimäärin **110 000 – 150 000 € / vuosi / lapsi** (300-400 € / vrk / kuusikkokunnat)

Mikä ihmeen

LAPSET-SIB YHDISTÄÄ SIJOITTAJAT, KUNNAT JA ASIANTUNTIJAT LASTEN PARHAAKSI

1

SIJOITTAJA
ottaa riskin
ja sijoittaa
Lapset-SIB
rahastoon.

2

KUNNAN
palvelutarpeet
tutkitaan ja
analysoidaan.

3

Valitaan
KOHDE-
RYHMÄLLE
ehkäisevä ja
oikea-aikainen
PALVELU-
KOKONAISUUS.

4

Määritellään
mitattavat
VAIKUTTAVUUS-
TAVOITTEET.

5

Toiminta
rahoitetaan
SIB-
RAHASTOSTA.

6

Sijoittaja saa
voittoa, jos
vaikuttavuus-
tavoitteet
toteutuvat.

7

Jos sovitut
vaikuttavuus-
tavoitteet
saavutetaan,
kunta maksaa
rahastolle. Jos
ei, kunta ei
maksa mitään.

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

 HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

JYVÄSKYLÄ

 Vantaa

LOHJA
Järvi­kaupunki

 Helsinki

 TAMPERE

 karkkila
Hämeenlinna

 VHT

 PANKKI

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

 Diakonissa-
laitos

 SOS
LAPSIKYLÄ

 NY

NUORTEN
YSTÄVÄT

 Icehearts

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

KOHDERYHMÄT

PERHETAUSTAN TAI LAPSEN HAASTEIDEN VUOKSI RISKIRYHMÄSSÄ OLEVAT

- 0-6 kk ikäiset lapset (Karkkila ja Vihti)
- 3-6 –vuotiaat lapset (Helsinki)
- alakouluikäiset pojat (Hämeenlinna)
- 6.-9. luokkalaiset (Jyväskylä)

NEPSY-PIIRTEIDEN JA PERHETAUSTAN VUOKSI RISKISSÄ OLEVAT LAPSET

- 4-8 –vuotiaat lapset (Lohja)
- 3-4 –vuotiaat lapset (Vantaa)

HUOSTASSA OLEVAT TAI OLLEET

- 15-17- vuotiaat (Tampere)

PUDOKKUUSUHAN ALLA OLEVAT

- 2. asteen koulutuksessa olevat nuoret (Jyväskylä)

VAIKUTTAVUUSMITTARIT, TULOSPALKKIOIDEN PERUSTE

ERITYISPALVELUIDEN KÄYTTÖKUSTANNUKSET
(Helsinki, Hämeenlinna, Karkkila ja Vihti, Lohja,
Vantaa)

LUVATTOMIEN POISSAOLOJEN MÄÄRÄ,
TODISTUSTEN KESKIMÄÄRÄ JA
HUOSTAANOTTOJEN MÄÄRÄ
(Jyväskylä, perusaste)

NEET (NOT IN EMPLOYMENT, EDUCATION OR
TRAINING) (Hämeenlinna)

OHJELMASSA OLEVIEN NUORTEN KOULUTUS
JA TYÖLLISTYMINEN
(Karviainen, Jyväskylä (toinen aste), Tampere)

SIB –mallin hyödyt

- Vaikuttavuusperusteinen hankinta pakottaa tiedolla johtamiseen
 - Datan hyödyntäminen kaikilla tasoilla
 - Jatkuva vaikutusten ja vaikuttavuuden pohtiminen
- Mahdollistaa palveluiden räätälöinnin
 - Palvelumuotoilu intervention aikana kohti vaikuttavuutta
 - Vaikuttavuusperusteinen hankinta johtaa palveluiden kokonaisvaltaiseen pohdintaan kriittisestikin
- Kohti systeemistä muutosta
 - Uudenlainen yhteistyömalli (kunnat, hyvinvointialueet, palveluntuottajat ja asiakkaat)
 - Tekee näkyväksi palveluaukot ja palvelujärjestelmän heikot kohdat
 - Ymmärryksen lisääntyminen mikä auttaa tietyille kohderyhmälle
 - Toimintakulttuurin muutos kohti vaikuttavuusajattelua

"Äiti sanoi, et sä olet
pelastanut meidät."
(lapsi)

"Olen saanut voimia
takaisin, jaksan olla
lapsen kanssa. Lapsi
 pärjää nyt koulussa"
(vanhempi)

" Elämäni suunta
on selkiytynyt."
(nuori)

"Älkää ihmeessä
milloinkaan lopettako
tätä palvelua, tämä on
loistava tapa lähestyä
perhettä" (vanhempi)

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

Lapset ja Nuoret SIB interventiokokonaisuus

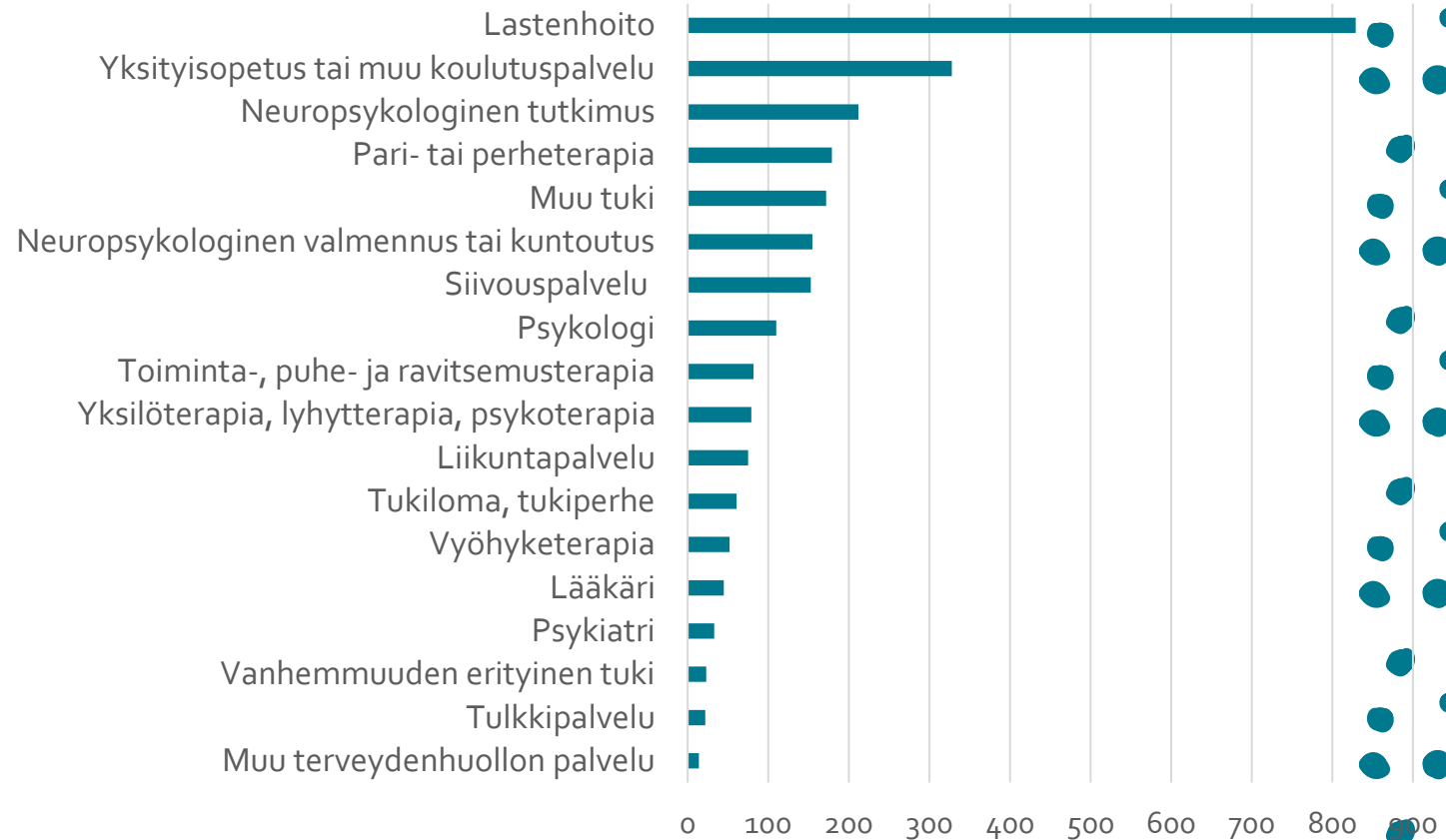
- Kaikissa kunnissa seurannassa yhteensä noin 500 lasta ja nuorta
 - Perheissä ja tuen piirissä noin 950 lasta ja nuorta
- Interventiokokonaisuus
 - Rinnallakulkijoita 21
 - HDL/Vamos, Icehearts, SOS-Lapsikylä, Nuorten Ystävät
 - Ryhmätoiminnot ja vertaistuki
 - Etätuki
 - SOS-Lapsikylän 2 e-kumppania
 - Lisäpalveluiden tuottajia noin 50
 - Tilauksia yhteensä lähes 800, käyntimääriä yli 2600

SIB -malli mahdollistaa uudet ratkaisut

- Hyvinvointivaikutukset – jatkuva palvelumuotoilu datan perusteella
 - Jokaisella palveluntuottajalla omat hyvinvoinnin mittarit
 - Kaikissa SIB-kunnissa hyvinvointivaikutukset positiivisia kuntakohtaisten datojen perusteella
- Mahdollisuudet uusille ratkaisuille
 - Räätelöinti interventiokokonaisuuden aikana
 - Oletus alussa vs mikä tilanne nyt
 - 'Out of the box' –ajattelun mahdollisuus
 - Mahdollisuus käyttää palveluita, joita julkisella ei ole tarjolla
 - Reagointi muutostarpeisiin nopeastikin

Lisäpalveluiden käyntimäärät
kaikissa SIB-kunnissa yhteensä (n=2624)
(tilauksia yhteensä 790)

Kriteerit ohjelmaan ohjautumiselle, Lapset SIB Hämeenlinna

TAUSTA

Lasten syrjäytymisen ehkäisy

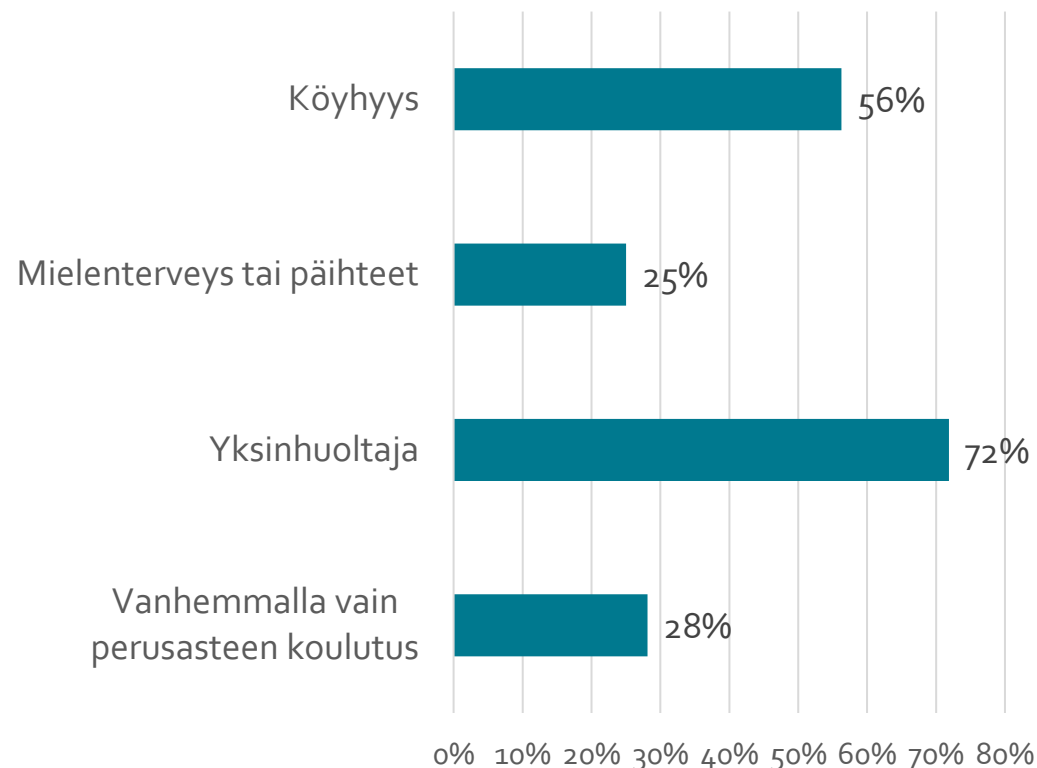
ANALYYSI

THL:n kohortti 1987 –tutkimus

KRITEERIT

- Aloittaessaan 6-13 –vuotiaat lapset, joiden vanhemmilla elämässä haasteita
- Kaksi tai useampi riskitekijää (kohortti 87 riskiluokitukset)
 - Molempien vanhempien vähäinen koulutus
 - Avo/avioero tai yksinhuoltajuus
 - Mielensterveys- tai päihdeongelmat
 - Vanhemman toimeentulo / köyhyys

Riskitekijät

SEURATTAVAT ERITYISPALVELUIDEN KUSTANNUKSET TULOSPALKKION PERUSTEENA (HÄMEENLINNA)

Sijaishuolto perheessä
Ammatillinen perhehoito
Sijaishuolto laitoksessa
Muu sijaishuolto
Psykiatrinen laitoshoido
Avohuolto (lastensuojelu)
Erityisopetus integroituna luokkaan
Erityisopetus erityisluokalla (alakoulu)
Erityisopetus erityisluokalla (yläkoulu)

NEET (Not in Employment, Education or Training)

Tilanne, Lapset SIB Hämeenlinna

ASIAKASMÄÄRÄ

- Aloittanut 39 lasta (tavoite 50)
- Seurannassa 34 lasta (5 poistunut ohjelmasta, muutto tmv.)
- Vaikuttavuutta mitataan vain näiden lasten osalta
- Perheissä yhteensä lapsia 108

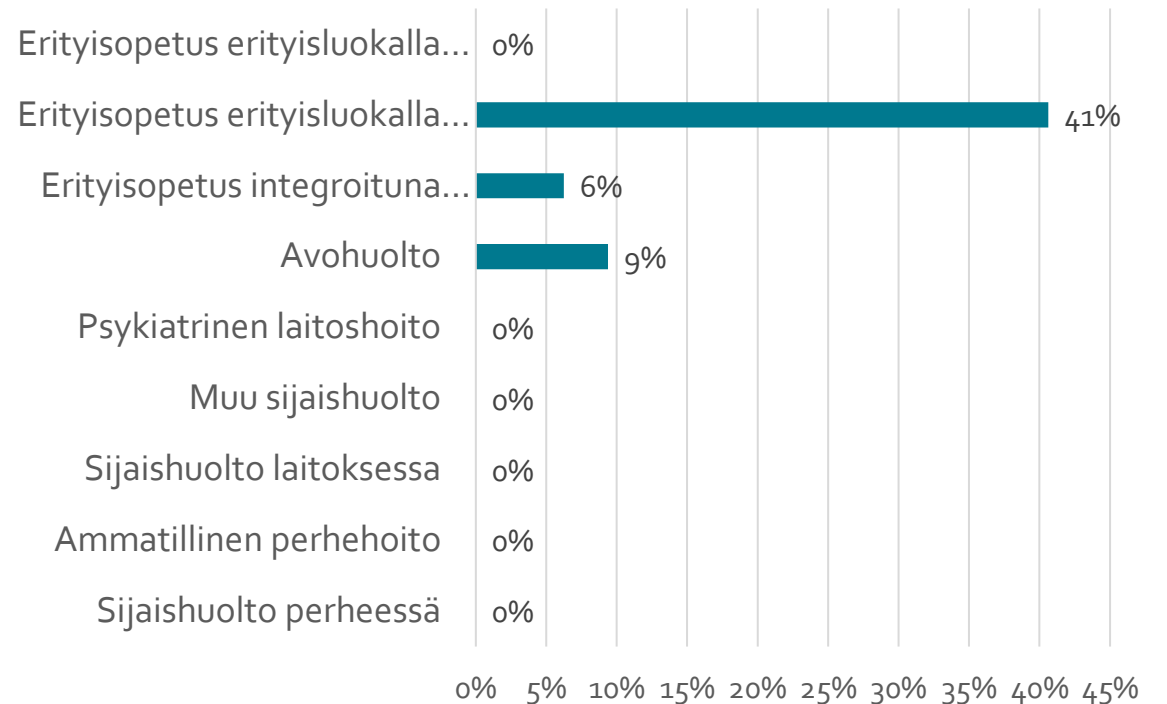
INTERVENTIOKOKONAISUUS

- Rinnallakulkijuus ja ryhmätoiminta
 - Icehearts, 2 työntekijää
- SIBin lisäpalvelut
 - Ostetut yksilölliset ja ryhmän lisäpalvelut
- Etätuki

VAIKUTTAVUUS

- Toimintaa kehitetään ja analysoidaan jatkuvasti vaikutusten ja vaikuttavuuden perusteella
- Mittareiden mukainen vaikuttavuus hyvää – ennakoiva tuki on ollut vaikuttavaa
- Lastensuojelullinen huoli vain muutamasta lapsesta

Mittareiden mukaisten palveluiden käyttö 2022

Lapseni on saanut harrastuksen, kavereita ja toisen aikuisen elämään
Whatsapp viestiä voi laittaa koska vaan.
Yksilöllinen tuki ja jatkuvuus on tuntunut tärkeältä.

Ville on aivan huippu lasten kanssa.
Kannustaa mukaan poikaani joka tahtoo jäädä taka-alalle.

Päästään esim lintsille mihin ei olisi rahaa mennä ilman tätä palvelua.

SIB –asiakaskyselyn vastauksia Hämeenlinnan asiakkailta, 2023

KIITOS!

WWW.LAPSETSIB.FI

WWW.LSKL.FI

Hämeenlinnan kaupunki

jari.pekuri@hameenlinna.fi

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

riikka.lammintausta-makela@omahame.fi

S-Pankki

jani.kempas@s-pankki.fi

Lastensuojelun Keskusliitto

riikka.westman@lskl.fi

sonia.kuutti@lskl.fi

Icehearts

irina.tiitinen@icehearts.fi

veli-matti.haataja@icehearts.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL

timo.stahl@thl.fi

